

učitelj loti svoje dvojne službe. Velika je bila nja skrb za ubrano petje v cerkvi, za lepi red v žagredu; še večja skrb mu je bila za šolsko mladino. Navdajala ga je vseskozi pristrčna želja, skazati se mladini skrbnega očeta, modrega učenika in ljubeznivega vodnika. Kakor smo slišali, se ničesar ni bolj bal, kakor pohujšanja nedolžnih otrok. Dobro je vedel, da njih angeli (varhi) neprenehoma gledajo obličje Očeta nebeškega. Z besedo in zgledom si je prizadeval, otroke ne le pisati in brati, marveč vsega naučiti, česar jim je k časni, zlasti pa k večni sreči potreba. Dobro je vedel, da najboljši nauk sadu ne obrodi, ako ga otroci zvesto ne spolnujejo; zato je pred vsem skrbel za lep red v šoli, in je otroke učil ubogati in lepo kršansko se obnašati, v šoli in zunanaj šole. Gorke solze, ki so pri njegovem pogrebu iz oči njegovih učencev na nja gomilo tekle, bile so živa priča velike ljubezni in spoštovanja nekdanjih učencev do svojega učenika.

Mnogo bridkosti je rajnemu Antonu delala nova šolska postava. Nikdar ni mogel razumeti, zakaj da se šola cerkveni oblasti — sveti katoliški cerkvi iz rok piplje? Šolo od cerkve ločiti, se mu je zdevalo, kakor da bi otroka materi z naročija trgal.*) Kdo neki zamore za otroka bolj skrbeti, kakor nja lastna mati, kdo za blagor šolske mladine bolj, kakor sv. cerkev, ki je otroke po svetem krstu za nebesa rodila! Nikdar se rajni Sivka ni pritoževal nad duhovskimi šolskimi nadzorniki, ker je bil sam mož pravične volje in poštenega, odkritosrčnega značaja. Zatorej je z domačim dušnim pastirjem vedno v najlepšem miru živel.

Zoperni so mu bili zabavljivi govori zoper „staro“ šolo in zbadanje katoliške cerkve, češ, da so bile šole za nič, dokler je cerkev nadzorstvo nad njimi imela. Previdni mož je lahko spoznal, da je prav za prav posvetna vlada šole v rokah imela, duhovniki so le od nje postavljeni služabniki bili; da je torej posvetni vladi pripisati, ako se za šole več storilo ni. „Kar mene zadeva“ — je brez strahu djal — „meni se je boljše godilo, dokler sem bil pod nadzorstvom cerkve, kakor zdaj, ko me „hlapčevstva osvobojenega“ zovoje. Poprej sem imel enega gospoda; sem tistemu ustregel, sem tudi vedel, da je dobro; zdaj pa imam gospodov, da jim že števila ne vem.

Če enem ustrezem, se lahko drugim zamerim! Poprej sem imel gospodov, ki so štirikrat tako dolgo študirali, kakor jaz, ki so se učili tudi onih stvari, katerih se morajo zdaj pripravniki posebe učiti. Zakaj bi neki duhovnik, ki je izdelal visoke šole, sposoben ne bil, nadzorovati ljudskega učitelja?

*) Ko bi bil blagi mož še dalje živel in vidil, kako da se v mnogih krajih na pritiskanje namškutarskih šolskih očetov slovenski jezik v šolah zatira, kako da je šolski red in strah vničen, mladež pa vsa razbrzdana, da si ubogi učitelji ne morejo več pomagati, ko bi bil mož vse to in mnogo drugih žalostnih prikazni doživel, kaj bi še le potem bil rekel?

telja? Tako in enako odbijal je Sivka obrekovanja zastran katoliških šol dobro vedoč, da ne prihajajo take obrekovanja iz ljubezni do šolskega napredka, nego iz sovraštva proti kat. cerkvi, iz neke maščevalnosti, ki je lastna hlapčevskim dušicam, ki se klanjajo vsakej obstoječi oblasti, ko pa ta prestane in nastopi nova, se klanjajo tej, nad prejšno pa jezike brusijo.

Dne 1. prosinca l. 1871. je Sivka odložil službo cerkvenika, kakor mu je deželna postava velevala, alj ljubezni do cerkve s tem ni odložil, marveč je do zadnjega zdihljeja zvest sin jej ostal. Zato je pa tudi po ločitvi šole od cerkve v Špitaliču vse pri starem ostalo.

(Dalje prihodnjič.)

Razne stvari.

(*Delničarjem banke „Slovenije.“*) Dne 28. maja bode v Ljubljani občni zbor naše zavarovalne banke ter se bo volilo novo opravilno svetovalstvo, iz kterega se voli potem predsedništvo in ravnateljstvo. Gledé na to prevažno volitev prosimo vse gg. delničarje, da naj nemudoma pošljejo v Ljubljano „glavni blagajnici b. „Slovenije“ svoje akeije (brez kuponov), da se jim na to podpiše listnica za volitev. Vsled §. 24. pravil brez take listnice (Legitimationskarte) nihčér voline pravice nima. In ker se mora akeija najmanj 6 dni pred občnim zborom pri blagajnici položiti, je najboljšé, da se to zdaj brž stori, ker je v uradnici veliko pisarij zastran tega.

(*Odlikovanje.*) G. E. Fetinger, mnogim znani dosluženi gimnazijski ravnatelj v Celji in zdaj oskrbnik Admontskih posestev v Jarenini, odlikovan je s sreberno državno svetinjo za pospeševanje sadje — in vinoreje. Predsednik mariborske kmet. podružnice, dr. Mullé, mu je na den njegovoga godovna 30. apr. vpričo admontskega in Šent-Lamberškega opata in drugih odličnih gostov svetinjo izročil, ktero si je res po svoji marljivosti za pospeh sadjereje zaslužil.

(*Nova srenjska volitev*) za celjsko okolico bode 30. maja, 1. in 2. junija. Razglas, da je prva volitev ovržena, je bil že 20. apr. na tabli pri srenjskem uradu nabit. „Upamo“ — pravi g. dopisnik, — „pri postavnem postopanju boljšega izida.“ Zeleti bi ga res bilo!

(*Od sv. Križa pri Ljutomeru.*) Neki 21letni fant, nesoč železno ranto z mlina, pade z brvi v Muro in zgine. Utonjenca rešiti, skočita 2 od delalcev, ki mlin popravljajo, v ladijo, spregledata pa, da ni ne lopate ne droga v ladiji, s kterim bi se ladija ravnala. Jako dereča voda potegne ladijo pod mlin, ladija se pogrezne, možaka sta pa k sreči dobra plaveca in sta s pomočjo drugih delalcev rešena bila. Fanta še pa zdaj niso našli.

(*Za modro spremembo srenjske postave*) oglasile so se pri dež. odboru vse občine Jarjevske

fare na Šavnici. Bodi to drugim srenjam v izgled! Pri tej priliki zavračamo zopet bralce na osnovano prošnjo v 11. števil. „Gospod.“ in na razlaganje srenjskih zadev v 10. števil.

(Wretzl, *magdalenski „strah“* Nr. II.) Gosp. Wretzl, neutrujeni volilec Seidlnov, ki dela z liberalci na Dunaji nove „verske“ postave, Wretzl tudi doma rok križem ne drži, ampak reformira cerkveno petje pri farni božji službi. Po njegovi želji bi se naj v slovenski fari — nemško popevalo! Ker „strah“ veliko premore, se res med slovenske pesni nemške vpletajo, da je kakor v politiki tako tudi v cerkvi — prav ričet. Preteklo nedeljo pela sta pred blagoslovom dva „sveto“, eden pa „hailig“, da je čudna jezična neskladnost g. župnika motila ter je klobuštrijo pri božji službi grajati bil prisiljen. Ker je g. župnik v cerkvenih zadevah mož odločnega značaja, je upati, da bode „strahu“ Nr. II. narodno hujskanje na svem mestu ustavil.

(Še enkrat *zemeljna krogla* ali „globus.“) V števil. 17. smo poročali, da se je za neko šolo pri Mariboru kupil „globus“, na katerem je mesto imena „Avstrije“ z nategnjenimi črkami narisan: „Deutschland!“ Temu dostavljamo, da se taki „globusi“ prodavajo v Gradcu v Tavšinski-jevi knjigarni. Ker nam ni treba pruskega blagá ter je nemški „globus“ za slovensko šolsko mladež nepraktičen, pustite graško knjigarno s pruskimi „globusi“, in kupujte avstrijske. V Ljubljani je dobiti lepih slovenskih. S pristavkom: „Kje ste c. k. nadzorniki?“ — pa nismo mislili na vrlega nadzornika v marib. okraju, kar že kaže višibroj pri imenu, ampak sploh na nadzornike, ktere smo hoteli iz lastnega nagiba (ker nam tega nihče dopisal ni) opominjati, da naj ne pripuščajo, da se po takih lažnjivih „globusih“ avstrijsko domoljubje že pri mladini pači.

(*Stanje Mariborske hranilnice.*) Hranilnica je dovršila 12. leto svojega obstanka. Po ravno izdanem izkazu stoji tako-le: V preteklem letu znašal je promet 8,023.207 gld., za 1 mil. in 855.698 gld. več kot leta 1872; vložilo se je 2,159.698 fl., izplačalo 1,888.740 gld., toraj za 270.958 gld. več vložilo, kakor vzdignilo, proti letu 1872 bilo je za 120.324 gld. več vložnega. Od leta 1862—

1874 znašajo vložki z ne vzdignjenimi in kapitaliziranimi obresti vred: 3,561.317 gld. 65 kr. V preteklem letu se je 157 strankam posodilo 427.100 gld. — Prigospodarilo se je 21.052 gld. 8 kr.; v resnici pa je hranilnica na zgubi bila, ker je vsled „poloma“ na borzi pri akejih zgubila 64.759 gld. 65 kr. — Zaloge (reservnega fonda) ostalo je 210.681 gld. 91 kr., za 29.031 gld. 38 kr. manj od l. 1872. Od posojil jemlje hranilnica 6 % od vlog plačuje 5 %.

(*Skušnjo za farni konkurs*) napravili so te dni trije gg. kaplani: Gostenčnik, Jan Ferd. in Pirkovič.

(*Za družbo duhovnikov*) sta doplačala č. gg. Tutek akcijsko bk. Sl. (poprej že 26 gld.) in Ivanc 26 gld. (poprej že 26 gld.) — Za l. 1873 so vplačali po 11 gld. gg. Balon, Poznič, Geč.

(*Spremembe v Lavant. škofiji.*) Č. g. Mihael Korošec pride za župnika v Čerkovce. Fara na Keblnu, do 15. junija razpisana, se bo začasno oskrbovala od Tinskih duš. pastirjev. Prestavljena sta gg. kaplana: Fr. Arnuž v Svičino in Ant. Vraz v Kapelo pri Radgoni. Umrli je č. g. Fr. Perko, župnik v pokoji, star 73 let.

Tržna cena pretekli teden	V Mariboru		V Ptaju		V Celju		V Varaždinu	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Pšenice vagan	7	50	7	25	8	—	7	50
132	5	40	5	10	4	50	5	10
Ječmena	4	70	4	50	4	—	4	10
Ovsa	2	70	2	90	2	40	2	85
Turšice (koruze) vagan	5	30	5	25	5	20	5	20
Ajde	4	30	4	20	4	80	4	30
Prosa	5	—	4	85	4	—	—	—
Krompirja	2	40	2	10	2	—	2	57
Sená	1	50	2	—	1	10	1	10
Slame (v šopkih) cent	1	40	1	80	—	80	1	40
„ za steljo	—	80	1	20	—	60	—	90
Govedine funt	—	31	—	30	—	30	—	24
Teletine	—	30	—	30	—	32	—	24
Svinjetine	—	32	—	30	—	40	—	32
Slanine	—	38	—	40	—	40	—	40

Loterijsne številke:

V Gradcu 2. maja 1874: 35 65 90 11 6.

Prilodnje srečkanje: 16. maja.

3-3

Clayton in Shuttleworth-ovi

kmetijski stroji in orodja:

Ročne mlatilnice po iglični ali lašični osnovi, izvrstne orala in brane itd. priporoča

Zaloga kmetijskih strojev

J. S. Moline-jeva,

v Mariboru, graškem predmestju števil. 91.